

مستقیم

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد مرودشت

دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، گروه حسابداری

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A) در رشته حسابداری

عنوان:

ارزیابی ریسک تقلب، قابلیت اعتماد، قابلیت اتکا و صداقت:

یکپارچه سازی شواهد حسابرسی از منابع متعدد

استاد راهنما:

دکتر سید مهدی حسینی ازان اخاری

نگارش:

هادی راد

تابستان ۱۳۹۳

معاونت پژوهش و فن آوری

به نام خدا

توسعه اخلاق پژوهش

بیاری از تصاویر پیمان و اعتماد به این له عالم حضور خداست و شماره باطن به انمال انسان و به حضور پاس دست تمام بنددانش و پژوهش و علم به اهمیت جایگاه دانشگاه اسلامی فرهنگ و تمدن بشری، مادامچون
و احسناء بیست علمی و اخلاقی دانشگاه آزاد اسلامی مشهد می گردیم اصول زیر را به انجام فعالیت های پژوهشی در نظر فرار داده و از آن تخطی نمییم:

۱- اصل صمیمیت پژوهی: تلاش در راستای پی بردن به حقیقت و وفاداری به آن و دوری از هرگونه پنهان سازی صمیمیت.

۲- اصل رعایت حقوق: التزام به رعایت کامل حقوق پژوهشگران و دستیاران (اسن، حیوان و نبات) و سایر صاحبان حق.

۳- اصل مالیت مادی و معنوی: اهدا به رعایت کامل حقوق مادی و معنوی دانشگاه و کلیه نگاران پژوهش.

۴- اصل منع تبلی: اهدا به رعایت صلاح ملی و در نظر داشتن منافع و توسعه کشور و کلیه مسائل پژوهش.

۵- اصل رعایت انصاف و امانت: اهدا به انتخاب از هرگونه جانب داری عمره ملی و حفاظت از اموال، مجازات و منافع اعتبار.

۶- اصل رازداری: اهدا به سیاست از اسرار و اطلاعات مهم نهاد، سازمان و کشور و کلیه اشخاص و نهاد ملی مرتبط با صحت.

۷- اصل احترام: اهدا به رعایت حریم بود حرمت نهاد انجام تحقیقات و رعایت جانب تقد و خودداری از هرگونه حرمت شکنی.

۸- اصل خروج: اهدا به رواج دانش و استفاده تبلیج تحقیقات و انتقال آن به نگاران علمی و دانشجویان به همراز مواردی که منع قانونی دارد.

۹- اصل برکت: التزام به برکت پژوهی از هرگونه رفتار عمره خدای و اعلام موضع نسبت به سالی له حوزه علم و پژوهش را به شایه های عمره ملی می آلاهند.

معاونت پژوهش و نشر آوری

به نام خدا

بهداصات رساله‌ی ایمان نامه تحصیلی

اجتباب لودی راد دانش‌آموخته سطح کارشناسی ارشد رشته حسابداری، در تاریخ ۱۳۹۳/۰۶/۳۱ از پایان نامه خود تحت عنوان **ارزیابی**

ریسک تقلب، قابلیت اعتماد، قابلیت اتکا و صداقت: یکپارچه سازی شواهد حسابرسی از منابع متعدد بلسب

شماره ۱۷، ۶۰، ۱۴۰۰ دفاع نموده ام بدین سبب به شما تسلیت عرض می‌کنم:

۱) این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اجتباب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب،

مقاله و...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آنرا در فهرست مربوطه ذکر و درج کرده‌ام.

۲) این پایان نامه قبلاً برای هیچ مدرک تحصیلی (هم حجت پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

۳) چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هرگونه بهره‌برداری اعم از چاپ کتاب، سایت اینترنتی و... از پایان نامه داشته باشم،

معاونت پژوهشی و نشر آوری را مطلع خواهم نمود.

۴) چنانچه در هر منطبق زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناموسی از آن را می‌پذیرم و دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت مجاز است با اجتباب

مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام، بگونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی: لودی راد

تاریخ و امضا

صورتجلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد (M.A)

نام و نام خانوادگی دانشجو: هادی راد در تاریخ ۱۳۹۳/۰۶/۳۱ رشته: حسابداری از پایان نامه خود با عنوان: ارزیابی ریسک تقلب، قابلیت اعتماد، قابلیت اتکا و صداقت: یکپارچه سازی شواهد حسابرسی از منابع متعدد با نمره ۱۷/۶۰ دفاع نموده است.

نام و نام خانوادگی اعضای هیات داوری	سمت	امضاء اعضای هیات داوری
-------------------------------------	-----	------------------------

۱ - دکتر سید مهدی حسینی ازان اخاری	استاد راهنما	
------------------------------------	--------------	--

۳ - دکتر امیر حسین جمالی	استاد داور داخلی	
--------------------------	------------------	--

۴ - دکتر هاشم ولی پور	استاد داور خارجی	
-----------------------	------------------	--

مراتب فوق مورد تایید است .

مدیر/معاونت پژوهشی

مهر و امضاء

سپاسگزاری

حداوردی سله به معرفت سلسله سلسله فراروی ان برافروخت نامد
پرتو هدایت لست سلسله

در پیمان به قطع حصیلی می نه حضرت یکایک اسانید محمی له ده سلسله نرم عمر پر بر له
خوشه ای معرفت چیده و از سمع پر فروغ وجودشان انوار دامن لب لرده ام، منواضعانه و سیمانه شکر کنه به یتر
ستاد محترم راهنا جناب آقای دلرسید مهدی حسینی اذان اخاری که در رش مراحل مختلف از

لطف انشان بهره مند شدم و همچنین از استاد ارجمند جناب آقای دلرسید مهدی حسینی جمالی که بحال
نیت زحمت ارزیابی تهایی و داوری این پیمان نامه را پذیرفتند، شاکرم.

تقدیم بہ در

یاد حامی لہ

تقدیم بہ

یاد حامی لہ بر راسم و ہمای بی دین

تقدیم بہ برادر و خواہرا تم

بر پاس مہربانی و حمایت بی دین نشان

فهرست مطالب

صفحه

چکیده.....	۱
فصل اول.....	۲
کلیات تحقیق.....	۲
۱-۱- مقدمه.....	۲
۱-۲- بیان مساله.....	۲
۱-۳- اهداف تحقیق.....	۵
۱-۴- اهمیت و ضرورت انجام تحقیق.....	۶
۱-۵- فرضیه‌های تحقیق و مبانی نظری فرضیه‌ها.....	۷
۱-۶- قلمرو تحقیق.....	۱۰
۱-۶-۱- قلمرو موضوعی تحقیق.....	۱۰
۱-۶-۲- قلمرو زمانی تحقیق.....	۱۰
۱-۶-۳- قلمرو مکانی تحقیق.....	۱۱
۱-۷- استفاده کنندگان از نتایج تحقیق.....	۱۱
۱-۸- تعریف واژه‌ها و اصطلاحات.....	۱۱
۱-۹- خلاصه فصل.....	۱۶

۱۰-۱- ساختار تحقیق	۱۶
فصل دوم	۱۸
پیشینه تحقیق	۱۸
۱-۲- مقدمه	۱۸
۲-۲- ادبیات و مبانی نظری تحقیق	۱۸
۱-۲-۲- ریسک تقلب، قضاوت در مورد ارزیابی ریسک تقلب اولیه، مدل اصلاح نظرات	۱۸
۱-۲-۲-۲- ریسک تقلب	۱۸
۲-۲-۲-۱- مدل اصلاح نظرات	۲۰
۲-۲-۲-۳- قضاوت در مورد ارزیابی ریسک تقلب اولیه	۲۱
۲-۲-۲- پرس و جو از صاحبکار، فریبکاری و اصلاح ارزیابی ریسک تقلب	۲۲
۲-۲-۲-۱- پرس و جو از صاحب کار و بیانیه استانداردهای حسابرسی شماره ۹۹	۲۲
۲-۲-۲-۲- اعتبار منابع	۲۳
۲-۲-۲-۳- فریبکاری و ارزیابی صداقت صاحبکار	۲۵
۲-۲-۳- شواهد حسابرسی بیشتر	۲۷
۲-۲-۳-۱- جمع آوری شواهد تاییدکننده	۲۷
۲-۲-۳-۲- ناسازگاری شواهد	۲۸
۲-۲-۳-۳- ویژگی های شواهد تاییدکننده حاصل از منابع	۲۹

۳۱	۲-۳- پیشینه تحقیق.....
۳۱	۲-۳-۱- ریسک تقلب.....
۳۳	۲-۳-۲- مدل اصلاح نظرات.....
۳۴	۲-۳-۳- قضاوت در مورد ارزیابی ریسک تقلب.....
۳۴	۲-۳-۴- پرس و جو از صاحبکار.....
۳۵	۲-۳-۵- اعتبار منابع.....
۳۶	۲-۳-۶- فریبکاری و ارزیابی صداقت صاحبکار.....
۳۹	۲-۳-۷- ناسازگاری شواهد.....
۴۰	۲-۳- خلاصه فصل.....
۴۱	فصل سوم.....
۴۱	روش تحقیق.....
۴۱	۳-۱- مقدمه.....
۴۲	۳-۲- فرضیه های تحقیق.....
۴۲	۳-۲-۱- فرضیه های گروه اول:.....
۴۲	۳-۲-۲- فرضیه های گروه دوم:.....
۴۳	۳-۳- مدل تحقیق.....
۴۳	۳-۴- روش تحقیق.....

- ۴۳..... ۳-۴-۱- اطلاعات صاحبکار و فرایند ارزیابی اول
- ۴۶..... ۳-۴-۲- پرس و جو از صاحبکار با پرسنل مالی و فعالیت ارزیابی شماره ۲
- ۴۷..... ۳-۴-۳- پرسنل عملیاتی و فعالیت ارزیابی شماره ۳
- ۴۹..... ۳-۴-۴- بررسی کنترلی متغیرهای مستقل و اطلاعات آماری
- ۵۰..... ۳-۵-۵- متغیرهای تحقیق و نحوه اندازه گیری آنها
- ۵۰..... ۳-۵-۱- متغیرهای مستقل
- ۵۰..... ۳-۵-۲- متغیرهای وابسته
- ۵۱..... ۳-۶-۶- جامعه آماری
- ۵۱..... ۳-۷-۷- نمونه و روش نمونه گیری
- ۵۲..... ۳-۷-۱- روش های تجزیه و تحلیل داده ها
- ۵۲..... ۳-۷-۲- ویژگی های نمونه
- ۵۳..... ۳-۷-۲-۱- جنس
- ۵۳..... ۳-۷-۲-۲- رتبه
- ۵۳..... ۳-۷-۲-۳- تجربه تقلب مدیریت
- ۵۳..... ۳-۷-۲-۴- تجربه
- ۵۴..... ۳-۸- خلاصه فصل
- ۵۵..... فصل چهارم

تجزیه و تحلیل دادهها..... ۵۵

۴-۱- مقدمه..... ۵۵

۴-۲- بررسی تغییرات دستی..... ۵۵

۴-۵- فعالیت ارزیابی شماره ۱..... ۵۶

۴-۵-۱- مقیاس ریسک پایه..... ۵۷

۴-۵-۲- خلاصه فرایند ارزیابی شماره ۱..... ۵۸

۴-۶- فعالیت ارزیابی شماره ۲..... ۵۹

۴-۶-۱- فرضیه (۱-۱)..... ۵۹

۴-۶-۲- فرضیه (۲-۱)..... ۶۲

۴-۶-۳- خلاصه فرایند ارزیابی شماره ۲..... ۶۳

۴-۷- فعالیت ارزیابی شماره ۳..... ۶۴

۴-۷-۱- فرضیه (۱-۲)..... ۶۵

۴-۷-۲- فرضیه (۲-۲)..... ۶۸

۴-۷-۳- فرضیه (۳-۲)..... ۷۰

۴-۷-۴- فرضیه (۴-۲)..... ۷۲

۴-۷-۴-۱- پرسنل مالی..... ۷۲

۴-۷-۴-۲- مدیر انبار..... ۷۲

۷۳..... فرضیه (۵-۲).....

۷۴..... شرایط تقلب ۱-۵-۷-۴.....

۷۴..... شرایط عدم وجود تقلب ۲-۵-۷-۴.....

۷۵..... فرضیه (۶-۲).....

۷۶..... فرضیه (۷-۲).....

۷۷..... خلاصه فعالیت ارزیابی شماره ۳.....

۷۸..... فصل پنجم.....

۷۸..... نتیجه گیری و پیشنهادات.....

۷۸..... مقدمه ۱-۵.....

۸۱..... تفسیر یافته های تحقیق ۲-۵.....

۸۱..... برای محققان ۱-۲-۵.....

۸۲..... برای افراد شاغل و افراد حرفه ای ۲-۲-۵.....

۸۳..... پیشنهادها برای تحقیقات آتی ۳-۵.....

۸۵..... محدودیتهای تحقیق ۴-۵.....

۸۶..... خلاصه فصل ۵-۵.....

فهرست منابع

صفحه

منابع ۱۰۳

الف) منابع فارسی ۱۰۳

ب) منابع انگلیسی ۱۰۳

پیوست ها ۱۰۹

پیوست (الف) - کیس ۱ ..... ۱۰۹

پیوست (ب) - کیس ۲ ..... ۱۴۷

پیوست (ج) - کیس ۳ ..... ۱۸۳

پیوست (د) - کیس ۴ ..... ۲۱۹

پیوست (ه) - دیالوگ های صاحبکار و نسخه ها ۲۵۵

چکیده انگلیسی ..... **Error! Bookmark not defined.**

فهرست جدول‌ها

صفحه

جدول (۱-۴) رتبه بندی کردن فراوانی و تجربه با توجه به شرایط.....	۸۷
جدول (۲-۴) متغیرهای وابسته فعالیت ارزیابی شماره ۱: میانگین (انحرافهای استاندارد) و آزمون t نمونه-های مستقل.....	۸۸
جدول (۳-۴) متغیرهای وابسته فعالیت ارزیابی شماره ۲: میانگین (انحرافهای استاندارد) و آزمون t نمونه-های مستقل.....	۸۹
جدول (۴-۴) متغیرهای وابسته در شرایط وجود تقلب: میانگین (انحرافات استاندارد) و آزمون t نمونه‌های مستقل.....	۹۰
جدول (۵-۴) متغیرهای وابسته در شرایط عدم وجود تقلب، میانگین (انحرافات استاندارد) و آزمون t نمونه‌های غیر مستقل.....	۹۱
جدول (۶-۴) متغیرهای وابسته در شرایط وجود تقلب، میانگین (انحرافات استاندارد) و آزمون t نمونه‌های غیرمستقل.....	۹۲
جدول (۷-۴) متغیرهای وابسته در شرایط عدم وجود تقلب، میانگین (انحرافات استاندارد) و آزمون t نمونه‌های غیرمستقل.....	۹۳
جدول (۸-۴) متغیرهای وابسته فعالیت ارزیابی شماره ۳: میانگین (انحرافات استاندارد) و آزمون t نمونه‌های مستقل.....	۹۴
جدول (۹-۴) متغیرهای وابسته در شرایط وجود تقلب: میانگین (انحرافهای استاندارد) و آزمون t نمونه‌های غیرمستقل.....	۹۵
جدول (۱۰-۴) متغیرهای وابسته در شرایط عدم وجود تقلب: میانگین (انحرافهای استاندارد) و آزمون t نمونه‌های غیرمستقل.....	۹۵

جدول (۴-۱۱) متغیرهای وابسته: میانگین (انحرافهای استاندارد) و آزمون t نمونه‌های مستقل ۹۶

جدول (۴-۱۲) متغیرهای وابسته در شرایط وجود تقلب: میانگین (انحراف استاندارد) و آزمون t نمونه‌های

مستقل ۹۷

جدول (۴-۱۳) ۹۸

متغیرهای وابسته در شرایط عدم وجود تقلب: میانگین (انحرافهای استاندارد) و آزمون t نمونه‌های

مستقل ۹۸

جدول (۴-۱۴) خلاصه نتایج فرضیه‌ها ۹۹

فهرست شکل‌ها

صفحه

_____

شکل (۱-۲): پذیرش مدل اصلاح نظرات در فرایند جمع‌آوری شواهد حسابرسی و روش تجربی. ۱۰۰۱

شکل (۱-۵): ارزیابی ریسک تقلب کلی با توجه با شرایط..... ۱۰۱

چکیده

در این مطالعه، محقق به ارزیابی ریسک تقلب و قضاوت های حسابرسان از صداقت با انجام فرایند حسابرسی؛ زمانی که تلاشی از جهت پرسنل مدیریت (مالی) جهت انجام تقلب صورت گرفته است؛ می پردازد. ۶۴ حسابرس با تجربه یکی از ۴ پرسشنامه را به طور تصادفی کامل نمودند، در هر یک از پرسشنامه‌ها، ریسک تقلب، صداقت، قابلیت اطمینان، و قابلیت اعتماد پرسنل مالی در چندین نقطه برای صاحبکار ساختگی مورد ارزیابی قرار گرفت. وجود تقلب و سطح تجربه منابع شواهد تاییدکننده متغیرهایی می باشند که به طور برنامه‌ریزی شده تغییر داده شده است. نتایج نشان می‌دهد که حسابرسان در این مطالعه قادر به ارزیابی صحیح ریسک تقلب و صداقت پرسنل مالی با مرور کاربرگ‌ها و شواهد حاصل از پرس‌وجو از صاحبکار نمی‌باشند. زمانی که صاحبکار در شرایط وجود تقلب فریبکار باشد، حسابرسان ریسک تقلب و صداقت پرسنل مالی را بین شرایط وجود و عدم وجود تقلب به طور متفاوتی ارزیابی نمی‌کردند. بعد از این که حسابرسان شواهد حاصل از پرسنل غیرمالی را مرور کردند، در شرایط وجود تقلب، حسابرسان ریسک تقلب خود را افزایش دادند و قضاوت‌های خود را راجع به صداقت پرسنل مالی، زمانی که شواهد ناسازگاری از منابع تایید شده ارائه گردد، کاهش دادند. بنابراین، در صورت وجود تقلب، حسابرسان با توجه به شواهد ناسازگار ارائه شده از پرسنل غیرمالی (عملیاتی)، کارایی فرایند حسابرسی را با افزایش ارزیابی‌هایشان از ریسک تقلب به طور مناسبی افزایش دادند. با اعتبار یکسانی، در صورت عدم وجود تقلب، حسابرسان ارزیابی‌هایشان را از ریسک تقلب، زمانی که شواهد سازگاری از منابع تایید شده دریافت گردد، کاهش دادند. بنابراین، حسابرسان کارایی فرایند حسابرسی را با کاهش ارزیابی‌هایشان از ریسک تقلب درست بعد از یکپارچه‌سازی شواهد حسابرسی سازگار از پرسنل غیرمالی درون قضاوت‌هایشان، به طور مناسبی افزایش دادند. علاوه بر این حسابرسان، زمانی که شواهد حسابرسی توسط منبعی با سطح تجربه بالاتر فراهم می‌آمد، ارزیابی ریسک تقلبشان را به میزان بیشتری اصلاح می‌نمودند. اگر چه در تحقیقات قبلی این مورد دریافت گردیده است که حسابرسان در کشف تقلب ضعیف عمل می‌کنند، نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که ارزیابی‌های ریسک تقلب و قضاوت‌های راجع به صداقت آن‌ها با فرض سازگاری یا عدم سازگاری شواهد حسابرسی جمع‌آوری شده از منابع تاییدکننده، افزایش یا کاهش می‌یابد. بنابراین، در عمل، حسابرسان ممکن است قادر به کشف تقلب در جریان حسابرسی باشند.

واژه‌های کلیدی: ارزیابی صداقت، حسابرسی، مدل اصلاح نظرات، تجربه، ارزیابی ریسک تقلب، قابلیت اتکا، قابلیت اعتماد

فصل اول

کلیات تحقیق

۱-۱- مقدمه

ارزیابی‌های دقیق حسابرس و نحوه عکس‌العمل او به ریسک تقلب، راه‌حل‌های کلیدی برای کاهش هزینه تقلب هستند. بیانیه استانداردهای حسابرسی شماره ۹۹ آمریکا، که در رابطه با در نظر گرفتن تقلب در حسابرسی صورت‌های مالی است و از این به بعد بیانیه استاندارد حسابرسی شماره ۹۹ خوانده می‌شود و تحقیقات انجام شده بر روی ریسک تقلب نشان می‌دهد که ارزیابی ریسک تقلب^۱ حسابرس تحت تاثیر اطلاعاتی حاصل از منابع متعدد از قبیل جلسات مناقشه تیمی^۲ (کارپنتر^۳، ۲۰۰۷)، نتایج عملیات تحلیلی^۴ (کناپ^۵، ۲۰۰۱)، در نظر گرفتن فاکتورهای ریسک تقلب^۶، استفاده از ابزارهای تصمیم‌گیری^۷ (پینکاس^۸، ۱۹۸۹) و اطلاعات درخواستی از صاحبکار^۹ قرار می‌گیرد. ارزیابی ریسک تقلب یک فرایند تکراری است زیرا حسابرسان

---

^۱ - fraud risk assessment

^۲ - audit team brainstorming sessions

^۳ - Carpenter

^۴ - analytical procedure results

^۵ - knapp

^۶ - consideration of fraud risk factors

^۷ - use of decision aids

^۸ - Pincus

^۹ - client inquiry information

زمانی که اجزای شواهد حسابرسی جدید، از قبیل اطلاعات جمع‌آوری شده از طریق پرس‌وجو از صاحبکار^۱؛ جمع‌آوری می‌گردد، نظر اولیه خود در ارتباط با ریسک حسابرسی^۲ را بازنگری می‌کنند (انجمن حسابداران رسمی آمریکا، ۲۰۰۲). در هر صورت ماهیت مداوم ارزیابی‌های انجام شده توسط حسابرسان در طول فرایند ارزیابی ریسک تقلب، ممکن است توسط مدل‌های تعدیل نظرات^۳، که چارچوب تئوری از این که چگونه اشخاص نظراتشان را در پرتو شواهد جدید بازنگری می‌کنند، مورد مطالعه قرار گیرد (اینهورن و هگارت^۴، ۱۹۸۱؛ هگارت و اینهورن^۵، ۱۹۹۲). به عنوان بخشی از فرایند ارزیابی ریسک تقلب، بیانیه‌های استاندارد حسابرسی شماره ۹۹، حسابرسان را راهنمایی می‌نماید تا جهت ارزیابی ریسک تقلب، با پرسنل نهادی متعددی از قبیل پرسنل مالی (یعنی مدیریت) و پرسنل غیر مالی (یعنی پرسنل عملیاتی) مصاحبه نمایند (انجمن حسابداران رسمی آمریکا، ۲۰۰۲).

حسابرسان ابتدا پرس‌وجو از صاحبکار را با پرسنل واحد تجاری، از قبیل مدیریت یا پرسنل مالی، انجام می‌دهند. به هر حال، همان‌طور که توسط بیانیه حسابرسی شماره ۹۹ آمریکا بیان گردید، اغلب مدیریت در بهترین شرایط برای ارتکاب تقلب قرار دارد. وقتی تقلب موجود باشد، مدیریت ممکن است تلاش کند با فریب دادن حسابرسان در طول پرس‌وجو از صاحبکار، آن را پنهان نمایند (آلن، هرمانسون، کزلسکی و رامسای، ۲۰۰۶). به دلیل در معرض خطر تقلب بودن مدیران، شواهد حسابرسی جمع‌آوری شده از مدیریت که از طریق پرس‌وجو از صاحبکار بدست آمده، می‌بایست با شواهد حسابرسی که از دیگر منابع، از قبیل پرسنل عملیاتی بدست آمده، منطبق باشد (انجمن حسابداران رسمی آمریکا، ۲۰۰۲). توانایی حسابرس جهت کشف تقلب از طریق «گفت‌وگو با صاحب کار» کیفیت قضاوت‌های حسابرس را تحت تاثیر قرار می‌دهد (نتبرگ^۶، ۲۰۰۴) که این شامل ارزیابی ریسک تقلب نیز می‌شود.

بنابراین، تلاش برای کشف تقلب، زمانی که تقلب در این گفت‌وگوها موجود باشد و صداقت صاحبکار به نحوه صحیحی ارزیابی شده باشد، جهت ارزیابی ریسک تقلب در سطح مطلوب، ضروری است. در این تحقیق، تاثیر ترکیب کردن اطلاعات از منابع متعدد بر ارزیابی‌های ریسک تقلب حسابرسان و ارزیابی‌های قابلیت اعتماد^۷، قابلیت اتکا^۸ و صداقت صاحب کار، مورد بررسی قرار گرفت، البته توجه داشته باشید که همه این اطلاعات از طریق صاحبکار بدست آمده است.

۱- client inquiry

۲- Fraud risk

۳- belief adjustment model

۴- Einhorn & Hogarth

۵- Hogarth & Einhorn

۶- Allen, Hermanson, Kozloski, & Ramsay, ۲۰۰۶

۷- Nöteberg

۸- trustworthy

۹- reliability